

Sygn. akt VI Gz 39/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Beata Hass-Kloc (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: M. S.

przeciwko: R. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego

w T. V Wydziału Gospodarczego z dnia 29 października 2013 r., sygn. akt V GC 360/12 w przedmiocie sprzeciwu od wyroku zaocznego

i udzielenia zabezpieczenia

postanawia:

I. uchylić zaskarżone postanowienie w pkt I i sprawę przekazać w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu

V Wydziałowi Gospodarczemu do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w tej części,

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 października 2013 r., sygn. akt

V GC 360/12 w pkt I odrzucono sprzeciw pozwanego od wyroku zaocznego, zaś w pkt II oddalono wniosek pozwanego o udzielenie zabezpieczenia.

W uzasadnieniu powyższego powołując się na treść art. 344 § 1 kpc Sąd Rejonowy podał, iż wyrok zaoczny z dnia 14.01.2013r. został doręczony pozwanemu – doręczeniem zastępczym w dniu 04.02.2013r. Następnie wskazał, iż pozwanemu winno doręczać się przesyłki według zasad określonych w art. 133 § 1 kpc.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy powołując się na treść art. 135 § 1 kpc stwierdził, iż wysłanie przesyłki dla pozwanego na adres ujawniony

w (...) nie jest działaniem sprzecznym z w/w przepisem szczególnie, że przedsiębiorca będący osobą fizyczną wpisywany do powyższej ewidencji podaje swoje miejsce zamieszkania i adres zamieszkania oraz adres do doręczeń.

W tej sytuacji to od woli pozwanego zależało jaki adres wskazał do doręczeń i skoro wskazał taki, który uniemożliwiał mu odbiór korespondencji naraził się na sankcję prawną. Konkludując Sąd Rejonowy wyraził stanowisko, iż doręczenie odpisu wyroku zaocznego nastąpiło prawidłowo – w trybie art. 139 § 3 kpc – i sprzeciw jako wniesiony po terminie tj. w dniu 22.10.2013r. należało odrzucić. Na koniec Sąd Rejonowy powołując się na treść art. 730¹ § 1 kpc uznał, iż pozwany nie uprawdopodobnił żadnego roszczenia oraz nie wykazał interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia w myśl art. 730¹ § 2 kpc. Z tych też względów Sąd ten orzekł jak wyżej.

Powyższe orzeczenie zaskarżył w całości pozwany zarzucając mu naruszenie przepisów art. 344 kpc § 3 kpc w związku z art. 133 § 2a kpc, art. 135 § 1 kpc i art. 139 § 3 kpc, które miało wpływ na treść postanowienia poprzez błędne uznanie, iż doręczenie pozwanemu wyroku zaocznego nastąpiło prawidłowo wobec czego sprzeciw od niego został wniesiony po terminie i jako taki podlegał odrzuceniu; oraz art. 730¹ § 1 i § 2 kpc poprzez błędne uznanie, iż pozwany nieprawdopodobnił żadnego roszczenia oraz nie wykazał interesu prawnego. Opierając się na tych podstawach wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i udzielenie zabezpieczenia zgodnie z jego wnioskiem zawartym w sprzeciwie od wyroku zaocznego. W uzasadnieniu powyższego skarżący przywołał orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, Sądu Najwyższego i stwierdził, iż wyrok zaoczny winien być skierowany na adres zamieszkania pozwanego, a nie na adres z w/w ewidencji, które nie są tożsame, a następnie wskazał, iż w ten sposób nigdy nie otrzymał odpisu wyroku zaocznego.

Na koniec zakwestionował zasadność orzeczenia Sądu I instancji w zakresie braku udzielenia zabezpieczenia, które miało polegać na zawieszeniu toczącego się postępowania egzekucyjnego wobec pozwanego. Jego zdaniem w sprzeciwie od wyroku zaocznego zostało wykazane, iż powództwo podlega oddaleniu, zaś prowadzone postępowanie egzekucyjne narazi go na niepowetowane szkody.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Oceniając zawarte w zażaleniu zarzuty i stanowisko Sądu I instancji wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia należy wskazać i przypomnieć Sądowi Rejonowemu, iż zgodnie z treścią art. 126 § 2 kpc jeżeli pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie powinno ponadto zawierać między innymi miejsca zamieszkania i stron (...). Są to wymogi formalne które muszą być zachowane gdy pismo jest pierwszym pismem procesowym. W takim piśmie w odniesieniu do osób fizycznych, które prowadzą działalność gospodarczą powinno być wskazane miejsce zamieszkania tej osoby (art. 126 § 2 kpc i art. 187 § 1 kpc) zaś doręczenie pism sądowych takiej osobie następuje według zasad przewidzianych dla doręczeń osobie fizycznej (por. post. SN z 26.01.1993r. II CRN 74/92 i post. SN z 22.03.1995r. II CRN 4/95).

W tej sytuacji doręczenie pozwanemu w niniejszej sprawie wszelkich pism procesowych, w tym odpisu wyroku zaocznego, winno odbywać się na podstawie art. 133 § 1 kpc – co również zaaprobował Sąd Rejonowy choć jak wynika z akt sprawy w żaden sposób powyższego nie wykonał. Należy zauważyć, iż strona powodowa składając pozew w niniejszej sprawie nie wskazała adresu zamieszkania pozwanego, również adres ten nie wynikał z załączonych do pozwu dowodów.

W tej sytuacji obowiązkiem Sądu I instancji było wezwanie powoda przed nadaniem sprawie biegu o wskazanie adresu zamieszkania strony pozwanej. Jednak skoro Sąd I instancji tego nie uczynił na tym etapie to winien to wykonać, gdy pozwanemu nie doręczono pod adres wskazany w pozwie odpisu pozwu wraz z załącznikami, albowiem

doręczenie zastępcze w trybie art. 139 kpc jest skuteczne, gdy miejsce zamieszkania adresata nie budzi wątpliwości (por. postanowienie SN z 22.03.1995r. II CRN 4/95).

W realiach niniejszej sprawy Sąd I instancji wydając wyrok zaoczny – sprzecznie z treścią art. 479¹⁸ § 2 kpc, który nie obowiązywał już w chwili jego wydawania – w istocie nie doręczył pozwanemu do tego momentu w sposób prawidłowy żadnego z pism procesowych.

Należy podnieść, iż zasadą jest, iż doręczenia stronie będącej osobą fizyczną dokonuje się do jej rąk osobiście.

Zastosowanie art. 135 kpc Sąd może wykorzystać w przypadku, gdy pierwsze doręczenie nastąpi w miejscu zamieszkania strony (art. 126 par 2 kpc), a dopiero w razie trudności z tym związanych w miejscu pracy (postanowienie SN z 27.01.1998r. II CKN 620/97).

Należy również przypomnieć, iż doręczenie „tam gdzie się adresata zastanie” stanowi ostateczność i jest możliwe tylko wtedy kiedy nie można go dokonać najpierw w miejscu zamieszkania, a potem w miejscu pracy.

Ponadto należy również zauważyć, iż doręczenie zastępcze zaś w trybie art. 139 § 1 kpc ma zastosowanie i jest dopuszczalne dopiero w uprzedniej niemożności doręczenia pisma adresatowi w sposób przewidziany w artykułach od 133 do 138 kpc.

Sąd Okręgowy nie zgadza się z poglądem Sądu Rejonowego, iż wszelkie doręczenia dla pozwanego winny następować pod adres dla doręczeń wskazany w (...) albowiem Sąd Rejonowy jest zobligowany działać w świetle obowiązujących przepisów postępowania cywilnego, nawet jeżeli nie są one spójne z w/w regulacją; choć w chwili obecnej ustawodawca usunął tę sprzeczność dokonując zmiany art. 208⁽¹⁾ kpc i możliwości udostępniania pełnych danych z (...) upoważnionym pracownikom Sądu (vide pismo Min. Spr. z dn. 03.07.2013r. Podsekretarza Stanu p. J. G. skierowane do Sądów).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy przyjął, iż na żadnym etapie postępowania Sąd nie doręczył w sposób prawidłowy pozwanemu żadnych pism procesowych i wydanego w sprawie orzeczenia tj. wyroku zaocznego – którego nota bene nie mógł w ogóle wydać na posiedzeniu niejawnym a co za tym idzie zażalenie jest zasadne i konsekwencją powyższego było uchylenie zaskarżonego postanowienia w pkt I .

Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy w tej części doręczy pozwanemu odpis wyroku zaocznego na adres zamieszkania tj. (...)-(...) T., ul. (...) i podejmie dalsze czynności procesowe w zależności od rodzaju czynności procesowych podjętych przez stronę pozwaną (por. post. SN z 21.06.1988r. III CRN 172/88).

Jeśli chodzi o zażalenie pozwanego w zakresie pkt II zaskarżonego postanowienia to Sąd Okręgowy pragnie zwrócić uwagę Sądowi I instancji , iż w chwili obecnej treść art. 730¹ kpc wskazuje, że zabezpieczenia może żądać w procesie zarówno powód jak i pozwany, gdyż w treści powyższego przepisu aktualnie używa się terminologii „uprawniony” i „obowiązany”, albowiem celem postępowania zabezpieczającego aktualnie jest ochrona wszelkich stosunków prawnych, zaś § 3 tegoż przepisu statuuje zasadę ochrony interesu obu stron.

Jednakże Sąd Okręgowy wyraża pogląd, iż realiach niniejszej sprawy na tym etapie postępowania pozwany nieuprawdopodobnił swojego roszczenia oraz interesu prawnego. Przy ocenie powyższego należy mieć na uwadze treść art. 346 kpc, który stał się podstawą prowadzonej egzekucji przez pozwanego z uwagi na nadany mu rygor natychmiastowej wykonalności.

W świetle powyższego przepisu Sąd może zawiesić wykonalność wyroku zaocznego oraz zarządzić środki zabezpieczenia w myśl art. 346 § 1 zdanie drugie kpc.

Z tych też względów Sąd Okręgowy orzekł w zakresie pkt I orzeczenia po myśli art. 386 § 4 kpc, zaś w zakresie pkt II po myśli art. 385 kpc.

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w art. 108 § 2 kpc.

Zarządzenie:

1. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom obu stron.
2. Po wykonaniu pkt 1 akta zwrócić Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu.